

И. Александровъ-Долникъ, Н. Ф. фонъ-Крузе, А. А. Майковъ, П. М. Леонтьевъ, А. И. Корсаковъ, И. М. Соколовъ, М. А. Максимовичъ, М. П. Погодинъ, П. И. Бартеневъ, К. С. Аксаковъ, князь Ю. А. Оболенски, С. М. Сухотинъ, А. Н. Карамзинъ, А. И. Рачински. Изброяваме ги тукъ въ реда, както тѣ сж се подписали подъ просбата и както ги намираме изброени въ самото начало на „Краткій Отчетъ о десятилѣтней деятельности (1858—1868) Славянскаго Благотворительнаго Комитета въ Москвѣ, составленный секретаремъ его Н. А. Поповымъ“. (Москва, 1868, — отд. отпечаткъ отъ нѣкое списание?) Вещиятъ читателъ ще види, че това е отборътъ и цвѣтътъ на културна и обществена Москва. Съ тая просба гореизброенитѣ лица се обърнали къмъ министра на външнитѣ работи, кн. Горчаковъ, да изхodataйствува отъ императора съизволение да събиратъ пожертвувания и безпрепятствено да се сношаватъ по този предметъ, като се направятъ и нужнитѣ облекчения въ тия сношения. Къмъ тази просба е била приложена записка, въ която се разправя за съставяването въ Зап. Европ. и въ Турция на дружества за разпространение между южнитѣ славяни на пропаганда — латинска, езуитска и политическа, съ цель да се унищожи влиянието на Русия и съчувствието къмъ нея на славянскитѣ народи. Общата задача на тия пропаганди, се обяснява въ записката, състои въ това да се подкопае православието посрѣдствомъ тѣй нареченото космополитическо-общочовѣшко образование. При това дава се и списъкъ на организациитѣ, които преследватъ тази цель (вж. „Очета“ на Попова, стр. 2).

Заслужва да се отбележи обстоятелството, че тъкмо въ годината, когато се получава височайшето разрешение за основаването на Московския Комитетъ, получава се такова разрешение и за учреждаване на Българското настоятелство въ Одеса, подъ официалното название „Настоятелство Одесскихъ болгаръ, собирающихъ пожертвувания по Имперіи для бѣдныхъ болгарскихъ церквей и училищъ“. Фактически, обаче, Одеското българско настоятелство почнало да действува още въ самия разгаръ на Кримската война — 1854 г. Инициаторъ за неговото основаване е билъ присмопаметниятъ Н. Хр. Палаузовъ. Понеже одескитѣ българи Априловъ, Тошковичъ и Палаузовъ сж първитѣ, на които принадлежи идеята да се поиска благотворителното съдействие и помощъ на Русия въ дѣлото на умственото и нравствено повдигане на българския народъ, ние най-напредъ ще се спремъ именно на тѣхната дейность и заслуги въ това отношение.